

ELŐFIZETÉS

ELŐFIZETÉS
 Egy évre 24 koronás
 Fél évre 12 koronás

REKLÁM
 Egy sorra 20 koronás
 Fél sorra 10 koronás

HIRDETÉSEK
 8-szoros pótlás az egyszer 20 fillér
 minden közzétételre 10 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 87.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 181.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, április 17.

Ágyutüzzel felgyújtott orosz lőszerraktár.

Budapest, április 16. (Hívtalosa.) Lengyelországban egy orosz támadást Blonie mellett (Piotrkowtól keletre) visszautasítottunk.

Nida alsó folyásánál tüzérségünk tüzelésével felgyújtott egy orosz lőszerraktárt. Oroszok nagy veszteség mellett menekülésszerűen hagyták el több lőszert, amelyek ütegeink leghatásosabb tüzelésének voltak kitéve.

Kárpáti harovonalon csak Erdős Kárpátok területén voltak itt-ott harcok. Előrenyomuló orosz gyalogságot, mint mindig, jelentékeny veszteségek mellett visszautasítottuk, 450 oroszot elfogtunk.

Strij-völgyben folyt részleges harcok további 268 foglyot eredményeztek. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Gyermekeket ölnek
a francia repülők.

Berlin, április 16. Nagy főhadiszállás jelenté:

Nyugati hadszíntér:

Ostende és Nieuport előtt tegnap tüzérségi harcban néhány ellenesleges torpedónaszád vett részt melynek tüzelését csakhamar elhallgattattuk.

St. Elói déli szélén robbantás után két házat elfoglaltunk.

Loretto magaslat déli lejtőjén ma éjjel óta ismét harc folyik.

Maas és Mosel között csaktüzérharcok voltak. Franciák mind nagyobb mértékben alkalmaznak fojtógázokat fejlesztő bombákat és robbanó gyalogsági lövedékeket.

Tisztánlátásnak kedvező derült időben repülők ismét élénk tevékenységet fejtettek ki. Eilenséges repülők állásaink mögött levő helységekre bombákat dobtak. Freiburgot is ismét bombázták, ahol több polgári egyén, különösen gyermek halt meg és sebesült meg.

Keleti hadszíntér:

Keleten a helyzet változatlan. Kalváriánál felelt kisebb tüzérségi harcokban utóbbi napokban csapataink egyezernegyven oroszot elfogtak és hét géppuskát zsákmányoltak. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A mandátumok hatodik éve.

Arad, április 16.

Junius 21-én lejárna a magyar képviselőház ezidő szerinti tagjainak öt esztendő mandátuma. Háboru nélkül ma már az új választások hullámai terjeszkednének; párt-tanácskozások lennének, amelyeken új jelöltek születnének, beszámolók, programbeszéd hangzanának, a házak padláslyukain kibujnának a korteszászlók és egyre hevesebben, egyre izgatottabban lobogna föl a pártzenvedély, hogy valamelyik tavaszutói meleg napon döntő mérkőzését vívják.

Most másféle ütközetek folynak, más szenvedélyek csapkodnak, másra kellene a piros-fehér-zöld lobogók. A beszámolók és programbeszéd hallgatósága fegyver alatt van és a mindennél fontosabb ok akadályozná őket abban, hogy a szeretett képviselőjelölt beszédét meghallgassák, a pártgyűléseken résztvegyenek. De maguk a honatyák is jórészt a Házelnökkel egyetemben katonák és csak úgy jelenhetnének meg a tisztelt választó-polgárok előtt, ha parancsokaik erre a célra szabadságot adnának nekik.

Mindezek mellett azonban elképzelhetetlen lenne, hogy a polgárság, még azok is, akik itthon maradtak, politikával foglalkozzanak. Valamennyiünk gondolatát, érzéseit, vágyait, reményeit, aggodalmait a háboru tölti be és a pártprogramok tartalma most háttérbe szorul. Lehetetlen lenne most arról vitatkoznunk, hogy így, vagy amúgy boldogulna az ország, amikor mindenki tudja, hogy a boldoguláshoz, a léthez, a jövőhöz mindenképp és mindenképp felett az szükséges, hogy ellenségeinket legyűrjük.

A helyzet természetes következménye a mandátumok meghosszabbi-

tása. A képviselőház hétfői ülésén előterjesztendő törvényjavaslat egy évvel hosszabbítja meg a választók bizalmából kapott mandátumot. Más időkben a választók, a nemzet szuverénitására szólna ellen ily intézkedés. Most azonban ép erre van figyelemmel a kivételes törvény, amikor az új választásokat arra az időre halasztja, amikor az egész nemzet minden izgalomtól, befolyástól és hangulattól mentesen alkothatja meg politikai véleményét és adhat annak szavazataival kifejezést.

A mandátumok egy évre leendő meghosszabbítása ezt az utóbbi célt is szolgálja. Mire ez az egy év letelik, ha csak a felségjog ezt az országgyűlést korábbi feloszlásával meg nem rövidíti, bizonyára egyre messzebb-messzebb tűnő emlék lesz a háboru. A harcok befejeztével, a békés munka megújulásával, a rendes polgári élet helyreállításával bizonyára a régi lelki egyensúly fog visszatérni az országba és minden politikai párt szabadon folytathatja útját a meggyőződések meghódítására. Kétségtelen, hogy a háboru akkor se marad hatás nélkül a politikai irányokra és programokra. Célok, amelyek azelőtt a homlokterben állottak, eltörpülnek és viszont új eszmék, törekvések fognak tömegeket hevíteni. De ezek kialakulására, szabad érvényesülésére idő és megülepített béke szükséges.

A parlamenti ciklus, a melynek munkája elé annyi akadály torlódott és végül az elképzelhető legnagyobb: a háboru állította meg annak működését, — egy évvel megtoldja a maga életét, hogy azután olyan parlamentnek adja át a helyét, a melyre a legszébb, legjelentősebb hivatás vár

Belgrád újabb bombázása.

(A világtól elzárt szerb főváros. — Orosz tisztok utaznak Szerbiába.)

Távirati tudósítás.

Nis, április 16.

A szerb vezérkar április 10-én a következő hivatalos jelentést adta ki: Egy ellenséges ágyunaszád több lövést tett Belgrádra, amelyek két aszszonyt megsebesítettek és egy házat megrongáltak. Április 8-án este 9 órakor Pancsova irányából puskaropogás hangzott.

Olasz újságíró Belgrád romjairól.

Milanó, április 16. A Corriere della Sera nesi tudósítója látogatást tett a szerb fővárosban és tapasztalatairól a következőket írja:

— A háboru láza mintha egy pillanatig megszűnt volna a szerb főváros fölött és a lakosság már több mint husz nap óta élvezte a nyugalmat abban a hitben, hogy az örökké fog tartani, mikor ismét gránátok esaptak le a városban és sárapnelek sivitottak a házak fölött a levegőben. Az egyetlen vasúti vonal, amely Belgrádot Nissal összekötötte, ugyszólván teljesen elpusztult és a szerb főváros a világtól elzárva áll. A belgrádi vasúti állomás nincs többé, a sinek és a raktlarak pedig eltűntek a föld színéről. A vonat a városból öt kilométernyire Toposider-fürdőből indul el. Különböző az egész szerb közlekedést a szénhiány miatt is a legnagyobb veszedelem fenyegeti.

— Amint a toposidari állomásra lép az ember, tisztán kivehető az ágyudörgés. Az a néhány utas, aki erre vetődik csodálkozik ezen, mert hiszen úgy tudták, hogy az egész szerb földön teljes a nyugalom. A pályaudvar előtt hatalmas és szinte beláthatatlan pocsolya terület, amely elborítja az összes utakat. A sárból csak néhány teherkocsi látszik ki, amelyet ókrök húznak. Ez minden, amit az ember az állomástól a városig láthat. Amint közeledünk az első utcatorduóhoz, láthatjuk a gránátok kegyetlen pusztítását. A vasúti hid légs van röptve és a legsűrűbben lakott városrész teljesen romokban hever. Körülbelül két kilométernyire körzetben nem látni mást, csak romot, a belgrádi pályaudvarnak még a roncsai is alig vannak meg. A város felé hosszú karavánja vonul a visszatérő menekülteknek, akik itt újabb menekültekkel találkoznak. A magasan felrakott kocsi visszafordulnak és megkezdődik az új futás. Közben a városban a házak tucatjai omlanak össze és a gránátok a Terrazián, a szerb metropolisz legrészesebb sötányán pattannak szét. Az üres utcákon fűtől a szél, Belgrád rendes vendége, amely egyedül maradt hű az agyonbombázott fővárosban.

Nem támadnak a szerbek.

Ujvidék. A déli harctéren a legteljesebb nyugalom van, állásaink erősen defenzívek a Duna, Száva és Drina mentén. A szerbek, régebbi szádekuk ellenére nem kísérelték az offenzívát.

Orosz tábornokok mennek Szerbiába.

Gala, április 16. Reni irányából tegnap számos municióval és lovakkal telt uszályhajó érkezett a Dunán. Később további 18 uszályhajó érkezett katonákkal és löszerekkel megrakva. A „Besszarabetz“ nevű gőzösön Galaera érkeztek Meyer, Brimkowsky és Missoghin tábornokok számos tiszt kíséretében. Az orosz tisztok az esti 10 órai vonattal Turn-Severinbe utaztak, minden valószínűség szerint azért, hogy az orosz-dunai szállítmányokat átadják Szerbiának.

Bolgár és szerb bandák harcai.

Athén, április 16. Szalonikiból érkezett hírek szerint a szerb határon, Kotohana és Krivolak közt, számos bolgár banda gyűlt össze, hogy új betörést kíséreljen meg Szerbiába. A bandák katonailag vannak szervezve és gépfegyverrel vannak ellátva. Egy talált levelükből kiderült, hogy Radovic, Gevgeli és Boiran megszállása a céljuk.

Konstantinápoly, április 16. Megbízható hírek szerint a szerb bandákat alakítanak, a melyek bolgár Macedoniát fogják nyugtalanítani. Egy szerb banda már a bolgár határon áll, hogy betörjön. Négy másik banda sorra legyilkolja Kocsana vidékén a mohamedán és bolgár férfiakat. Hasonló mészárlás folyik Sarriovában és Osmanieban, a hol Popovics szerb őrnagy bandája garázdálkodik.

Zsarolással, sikkasztással vádolt főkapitány.

(A felfüggesztett szatmári rendőrfőnök bünei.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szatmár, április 16-án.

Tíz napja már annak, hogy Tankóczy Gyulát, Szatmár város rendőrfőkapitányát Csaba Adorján főispán felfüggesztette hivatalától. Rövidesen már írtunk erről a felfüggesztésről, amelyet közvetlenül az idézett elő, hogy a fővárosi rendőrségnél vizsgálat indult a különböző üzleti ügyekben megvádolt főkapitány ellen. Szatmáron már régen süttogtak Tankóczy Gyula ügyeiről és a város egy széles társadalmi rétegében a legnagyobb sajnálattal vették tudomásul a főkapitány ellen emelt vádakat és eleintén mozgalom is indult meg, hogy helyzetén társadalmi akcióval segítsenek. Később azonban belátták, hogy ez az akció a büntető és fegyelmi uton folyó ügyben eredménytelen lenne és így elállottak annak forszírozásától. Tankóczy főkapitány ellen több rendbeli eljárás folyik. Ezek közül az egyik a budapesti főkapitányság elé került.

Löwensohn és társai, szatmári cipésziparosok ugyanis Tankóczy Gyula főkapitány közvetítésével Aczél Gyula budapesti kereskedőnek háromezer pár bakkanosot adtak el 18 korona 80 fillér egységárban. A szállítás azonban nem történt meg, mert Aczél Gyula a szerződésileg vállalt harmincezer korona előleg helyett csak hater ezer koronát folyóított. Löwensohnék erre kijelentették, hogy a bakkanosokat nem szállítják, az adott hater ezer korona előlegét pedig visszafizetik, ha a bakkanosokon tudnak és azok árából pénzhez jutnak.

Aczél Gyula erre ügyvédje útján feljelentést tett Löwensohnék ellen a budapesti rendőrségnél azzal, hogy Löwensohnék kicsalták tőle az előlegét, de szállítani nem akarnak.

Aczél ügyvédje ugyanakkor értesítette Tankóczy főkapitányt is a büntető feljelentés megtételéről.

Az elmúlt héten Tankóczy főkapitány Budapesten járván, összejött Aczél Gyulával, akinek felajánlotta, hogy visszazserzi részére Löwensohnéktól a hater ezer koronát, ha abból neki ezer koronát átenged. Tankóczy erről irást vett, viszont Aczél Gyula ellenírást kért tőle, amit a főkapitány — nem sejtve, hogy mire fogja azt Aczél felhasználni — gyanútlanul kiadott.

Aczél Gyula ezzel az irással egyenest Sándor László budapesti rendőrtanácsoshoz

ment, aki a főkapitányt maga elé idézte, kihallgatta és ellene az eljárást zsarolás miatt megindította.

As ügyről a rendőrtanácsos jelentést tett a belügyminisiteriumban is, ahol azonnal elrendelték Tankóczy Gyulának hivatalától való felfüggesztését.

A főkapitány még haza sem érkezett Budapestről, amikor hivatalában a budapesti rendőrség megkeresésére a szatmári törvényszék vizsgálóbírója az ügyesség közbenjöttével házkutatást tartott és elfoglalta az ottlevő összes magánleveleket is. A hivatali Tankóczy Gyula hazaérkezéig lezárták, hazaérkezése után pedig átadták Osomay Aladár dr. alkaptány-nak, aki a hivatal vezetésével ideiglenesen lett megbízva.

A hivatal átkutatása alkalmával rájöttek arra is, hogy a galíciai menekültek által annak idején óvadékként letett pénzeket tartalmazó borítékok üresek. Ezeknek a pénzeknek ugyanis az a története, hogy annak idején, mikor a galíciai menekültek kezdtek Szatmáron megtelepedni, a főkapitány a város belterületén csak úgy volt hajlandó megtűrni őket, ha igazolják, hogy fenn tudják magukat tartani és ennek biztosítékául nála bizonyos összegeket helyeznek letétbe. Ezeket a pénzeket a főkapitány az illetők neveivel ellátott borítékokban kezelte. Ezekben a borítékokban a hivatal átvizsgálása alkalmával azonban hater ezerhat száz korona hiány mutatkozott.

A főkapitány ezeknek a pénzeknek a fedezésére előbb ötezer koronát adott át Vajay Károly dr. szatmári polgármesternek, aki az összeget a kutatás tartama alatt a vizsgálóbíró-nak át is adta, kétezerhat száz koronát pedig később pótolta Tankóczy. A szatmári királyi ügyesség ebben az ügyben hivatali sikkasztás miatt indított eljárást Tankóczy Gyula rendőrfőkapitány ellen azzal az indoklással, hogy a sikkasztás be van fejezve, mihelyt az illető pénz eredeti céljától elvonatott és azt meg nem történtté az sem teszi, hogy később, a nyomozás során azokat a terhek helyre pótolta.

Azonban még a szatmári polgármesteri hivatalban is vizsgálat folyik Tankóczy főkapitány ellen. Még a télen történt ugyanis, hogy a német Súdarmee kiküldöttéi lovakat vásároltak Szatmáron ottani és vidéki gazdáktól. A vételár több mint százezer koronát tett ki és Tankóczy Gyula főkapitány önként ajánlkozott Vajay dr. polgármesternek arra, hogy elmegy a német tisztekkel azok autóján Husztra és elhozza onnan a lovak vételárát, hogy így a gazdák hamarabb jussanak a pénzükhöz.

A polgármester elfogadta az ajánlatot, azonban határozottan ragaszkodott ahhoz, hogy a a német katonaság által kiutalandó összeg keresztülvezetendő a városi pénztáron és a kiosztás jogát magának tartja fenn.

Tankóczy Gyula el is ment Husztra, huszonnégy órával belől el is hozta a pénzt teljes összegében, azonban azt nem szolgáltatotta be a városi pénztárhoz, hanem azonnal hozzátogott annak kiosztásához. A kiosztás során aztán minden lótulajdonostól 5—10 koronát vont le az egyes lovak vételárából azzal az indoklással, hogy neki a pénz átszállításával igen nagy költségek merültek fel.

Ezek a levonások nagy felháborodást keltek a gazdák körében, akik mindenütt panaszkodtak megkárosításuk miatt. A panaszkok elfutottak a polgármesterhez is, aki most érelyes vizsgálatot folytat és a megkárosított gazdákat egyenként hallgatja ki az ügyben. Ennek a vizsgálatnak az eredménye természetesen egyelőre hivatalos titok, amelyet nem közölnek a nyilvánossággal.

A képviselőház hadi ülészaka.

(Fontos törvényjavaslatok beterjesztése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, április 16.

Április 19-én til össze a háboru alatt most már másodszer a magyar képviselőház, hogy fontos és sürgős törvény javaslatokat intézzen el. A Ház háborus ülészaka előreláthatóan rövid lesz, mert a beterjesztendő javaslatok szükségességéről a Ház minden tagja meg van győződve.

A beterjesztendő javaslatok közt első lesz a képviselők mandátumának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat, amelyet Tisza István gróf miniszterelnök nyújt be.

Az 1910. június 21-ikére összehívott országgyűlés tartama most június 21-ikén lejár, és így ez után az ülés után az országgyűlés összehívásának és e végből az új képviselőválasztások kiírásának szükségessége általa előkétségtelen, hogy az általános képviselőválasztások megtartása egyrészt fokozná azt az izgalmat, a mely a háboru miatt a közönség lelkén uralkodik, másrészt pedig politikai széthúzóssággal megzavarná a hadviselés sikere szempontjából oly nagy fontosságú együttérzést. Ilyen körülmények között minden telmerülő szempontot egyaránt kielégítő megoldásul az országgyűlés tartamának meghosszabbítása kínálkozik.

A törvényjavaslat két szakaszból áll. Az első szakasz kimondja, hogy az országgyűlés tartamát a háboru miatt egy évre meghosszabbítják, a második szakasz pedig a törvény végrehajtására vonatkozólag tartalmaz intézkedéseket.

Ugyancsak a miniszterelnök terjeszti be a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvények kiegészítését célzó törvényjavaslatot, a mely a tapasztalatok alapján az eddigi törvények néhány hibáját kívánja pótolni.

Ilyen hiánya az eddigi törvényeknek az, hogy az életszükségleti és a más elsőrendű közszükségleti cikkek meglévő készleteinek megállapítását megnehezítették az által, hogy a meglévő készletek kötelező bejelentését a saját házi és gazdasági szükségletet meghaladó részre korlátozzák. Minthogy ez a megszorítás csak a rekvizicióknál van indokoltva, a bejelentések tekintetében a javaslat ezt a szükség-telen korlátozást megszünteti.

Már az 1914. évi L. törvényeikk megengedte, hogy az ország lakosai a háboru alatt bizonyos közérdekű munkák érdekében személyes szolgáltatásokra és fogatos járműveik, valamint állataik átengedésére legyenek kötelezettek. Ezt azonban kor és terület tekintetében korlátozták. Minthogy ezek a korlátok a szóbaforgó közérdekű munkák elvégzését sok helyütt csaknem lehetetlenné teszik, a törvény ezeket megszünteti.

A háboru eddigi folyamán végül ismételtel telmerül olyan intézkedések szükségessége, a melyek egyes életszükségleti és egyéb elsőrendű közszükségleti cikkek tekintetében a hadviselés és a közlekedés szükségleteinek és egyéb közszükségleteknek idejében való biztosítását célozzák. A törvényjavaslat ezért módot kíván nyújtani arra, hogy a kormány megfelelő intézkedések elrendelésével a közszükséglet fedezését, különösen a jövőben netán szükségessé váló rekvizíció sikerességét már eleve a rekvizíció azonnal való igénybevétele nélkül biztosíthassa.

A törvényjavaslatnak egy további intézkedése végül a hadbavonult tanuló ifjúság tanulmányainak befejezhetőse és a képesítő bizonyítványoknak megszerelhetőse érdekében a rendkívüli helyzet által indokolt könnyítéseket kívánja lehetővé tenni és egyúttal az egyes miniszterek által eddig tett új irányu rendelkezéseket megerősíti.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: A Zsuzsi kisasszony.

Vasárnap: Déután: A papa kedvence, énekes bohózat. Este: Zsuzsi kisasszony, operett.

Hétfő: Sz. Zsigmondi Anna, a nagyváradi Szigligeti színház primadonnájának felléptével A cigányszerelem, operett.

Kedd: Sz. Zsigmondi Anna felléptével A kis gróf, operette.

Szerda: Dr. Guthy Soma bohózatos szkeccse „Hindenburg Varsóban”. Előadások leszállított helyárakkal, déután 5, 7 és 9 órakor.

Zsuzsi kisasszony.

(Bemutató előadás az aradi színházban.)

Nagy reklám előzte meg — a pesti lapok a premier előtt hetekkel beharangozták: most jön ami még nem volt, az operettek non plus ultrája, a legnagyobb, a legesodásabb, amit csak össze tudott írni zeneszerző és librettista. Az érdeklődés szokatlan nagy volt, nemcsak az operett hanem a főszereplő Diósi Nusi iránt is... A premier egyike volt a legzajosabb pesti premiereknek, mert Diósi Nusi mellett egy férfi primadonna első fellépte volt az operettben. Csontos Gy. át várta a tenorista szerepében minden pesti baktis, vigszínházi előadásban Kálmán operettet vágyott élvezni a közönség. A Tatarjárás és a Cigányprimás szerzőjeve még a külön direkt attrakciók nélkül is érhető volt a várakozás, melyet a friss, az új, a mindennap más reklámok fokoztak egész a premier estélyéig.

Kedves, poétikus mese keretében sok szép zeneszámmal fűszerezetten ma látniuk az operettet Aradon is. Zsufolt aárnak minden kis szögletében érdeklődéssel várta azta darabot, amelyben — mint olvastuk itthon — Diósi Nusi, az aradiak Diósi Nusija megnóditotta a pesti közönséget.

A nagy sikerű premierhez megvolt az a közönség, mely azért jött a színházban, hogy tapasztaljon, hogy élvezzen zenés-előadást s még is olyan nevezzen tudott felmelegedni, hogy csak a második felvonás alatt beszélhetünk nagy érdeklődésről, sikerről.

Az első felvonás első része szépen kezdődik, a darab legszebb zeneszáma vezet be egy esti bájos szerenád keretében, Jaray nyílt tapsokat kap, a poétikus hangulat meglog, megkap mindenkit, a darab megy előre, a második felvonásban Győző Othelója a megbuzott, a kifütyült Falsetti bukása szinte sajnálatot is kelt, nehezen tudunk belenyugodni, hogy a harmadik felvonásban Falsetti régi jelmezében suszterinasnak jön elő, de megbocsátjuk Dinye ravasságát, bukását azért a kuplékért, amelyeket éjjelig is ismételtelhetett volna.

A szereplők mindent elkövettek a sikerért. Pataky Vilma bájos, rokonszenves Zsuzsika volt, szerepét megjátszotta s annyi poéziat vitt szerepében, hogy a közönség szeretettel fogadta közvetlen egyszerű meleg játékát. Ének-számai — dacára a szokatlan nehéz partitúráknak — fényesen sikerültek. Feladatát művészetrel oldotta meg. Győző nehéz szerepében a karrikatura helyett egy husból és vérből való tenoristát produkált, nem szeretlenkedett, nem tulzott szerepét a komoly művész kritikáján keresztül egyénileg oldotta meg. Jaray neki

való szerepet kapott, hangulatos, romantikus szerep az ő ssánere, olyan szívhezszólóan csak igazán szereimes emberek tudnak beszélni, tenorja meglepően friss, tisztán csengett. Harmadik felvonásbeli tánca meglepetés.

Külön ki kell emelnünk Kertészt, ővé a leghálásabb szerep s a fiatal színész, kit már kedvezően ismerünk Aradon, Dinye szerepében egyszerre a közönség kedvencévé lett, vitte a szereppel a darabot, eleven, ötletes riportier volt, minden szava, minden mozdulata nagy hatást ért el. Patakyval ötször ismételte meg duettjét. Őszintén örülünk sikerének, ambició-jával, tudásával egyaránt kiérdemelte.

A rendezés sok ötlettel, elevenésséggel szolgálta a célt, hogy egy kellemes estét szeressen a közönségnek.

Zsuzsi kisasszonyt, a háborus szezon egyetlen operett slágerét a közönség azzal a megértő szeretettel fogadta, amit csak a legnagyobb sikerű ujdonságoknak szokás előlegezni s a siker, a hatás, meleg, őszinte, méltán kiérdemelt volt. Sok zsufolt házat fog még vonzani az aradi színházba Zsuzsika kisasszony egyszerű, bájos s oly sok poézissal megirt romantikus története. (W. K. dr.)

* A színház hírei. Vasárnapi előadások. Vasárnap déután három és fél órai kezdettel, az idei szini idény egyik legnagyobb sikert elért ujdonsága, a Papa kedvence énekes bohózat kerül színre ugyanabban a szereposztásban, mint a bemutató előadásnál volt. A rendkívüli hatásos ujdonság vezér szerepét Sz. Rontai Boriska játssza, kinek művészete teljes fényben csillog az egész előadás folyamán. Méltó partnerei Benkóné, Várnai. Ők hárman állandóan a színen vannak. A többi szereplők Győző, Jarai, Kertész, Polgár, K. Pongrác Matild stb. Este hét és fél órakor rendez helyárakkal a Zsuzsika kisasszony nagy operette kerül színre. — A jövő hét érdekességei. Nem mindennapi élvezetes esték tartják a jövő heti műsort. Ezek közé tartozik Sz. Zsigmondy Anna, a nagyváradi Szigligeti színház ünnepelt primadonnájának fellépte, a ki hétfőn, folyó hó 19-én a Cigányszerelem és kedden, folyó hó 20-án a Kis gróf operettek fő női szerepében lép fel az aradi színházban. Sz. Zsigmondy Anna az aradi közönségnek is kedvelt és ünnepelt művésznője, így tehát a vendégművésznőt, mint kedves ösmérost fogja ünnepelni az aradi közönség. — „Hindenburg Varsóban,” szenzációs moziszkeccs a másik érdekesség, a melyet a budapesti Apolló tagjai játszanak el az aradi színházban. Guthy Soma dr.-nak ez a bohózatos szkeccse az Apollóban egymásután 500 előadást ért meg és így semmi kétség sem forog fenn az iránt, hogy az aradi közönség is teljes kielégítést fog nyerni az előadásban. Az előadások leszállított árak mellett szerdan és csütörtökön déután 5, 7 és 9 órai kezdettel lesznek megtartva.

* A hős — Psilanderrel. (Az Apolló színház premierje.) Minaeleg háborus kép leköti ma az itthonmaradottak érdeklődését és figyelmét, de a Nordisk filmgyár remeke egészen beleringatja a néző lelkét a harctér emelkedettebb hangulatába. Megtelik a lelkünk, a szívünk a háboru reiteneves borzalmával és felelmetes nagyszerűségével. Azt érezzük, hogy ott vagyunk mi is a bömblő agyuk mellett, a rohamra induló csapatok között, az izzó eszlekmény magával ragad a háboru minden megrázó és szép érzésen át, aztan felelőre lelkünket megkapó, kedves szerelmi történettel nyugtatja meg. Ezzel jelmezhetjük a Nordisk filmgyár legújabb hatalmas művészi alkotását: A hős t. Psilanderrel sok szép, klasszikus moziakitást láttunk, de amit ennek a drámanak a főszerepében nyújt, az maga a legkéleltesebb művészet, amelyben igen kiváló kvalitások csillogása sugárzik ki. Maga a film a legnagyobb moziproduktólok közé tartozik. Nagy tömegek vonultak fel benne s csatamező verazatái idje hamisítatlanul elevenedik meg előttünk. Zsufolt nézőtere volt az Apolló színház mai premier-előadásának. Meg csak szombaton és vasárnap marad műsoron a nagy-konceptióju háborus dráma. 3

Sulkovsky hercegné meghalt.

(A volt színésznő karrierje. — A kopenhágai esküvő. — Házastársak, akik sohase találkoztak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 16.

Kölnben vagyontalanul, adósságok hátrahagyásával, tegnap délelőtt meghalt egy hetven éves matróna: Sulkovsky József Mária herceg felesége, született Jäger Ida. Mint a Sulkovsky hercegi család valamennyi tagjának, az ő élete is valóságos regény, telve a legérdekesebb, legizgalmasabb részletekkel. Most osztrákban, magára hagyva fejezte be hányatott életét.

A múlt század nyolcvanas éveiben a hamburgi színháznak volt fiatal, tehetséges tagja Jäger Ida. Sulkovsky Mária József herceg itt ismerkedett meg vele és hamarosan megtettségzett neki a színésznő, akivel viszonyba kezdett. Egy darabig együtt élt a herceg a fiatal nővel és viszonyuknak nemsokára következményei mutatkoztak. Sulkovsky herceg, aki már akkor is ingadozó, határozatlan jellemű ember volt, tanácsadói rábeszélésére elhatározta, hogy feleségül veszi a színésznőt. Eszé ágában sem volt ugyan, hogy továbbra is együtt éljen vele, a házasságot csupán azért akarta megkötöni, hogy tisztességes nevet adjon a születendő gyermeknek. Egy kopenhágai templomban tartották meg az esküvőt. A legnagyobb titokban történt a házasság, a templomból kijövet a házastársak szétváltak egymástól és többé soha nem is találkoztak. Egyetlen egyszer, évekkel később, amikor a herceg pankotai uradalmának eladásáról volt szó, a tárgyalások szükségessé tették, hogy a herceg és neje találkozzanak egymással, néhány percig akkor együtt voltak, de sem azelőtt, sem azután a herceg nem látta többé hitvesét. A házasság megkötése után egyébként a herceg rögtön beadta a válókeresetet neje ellen. Közben megszületett az asszony gyermeke, Sulkovsky Ida hercegnő, a válóper pedig még évekig elhúzódott és később a herceg vissza is vonta a pert, úgyhogy az asszony haláláig törvényes hitvese maradt az öreg hercegnek.

Sulkovsky József Mária herceget 1886-ban gyengeelméjűség miatt gondnokság alá helyezték. Gondnokul feleségét rendelte ki a bonnei törvényszék és a hercegnő ezidőtájt hosszabb ideig lakott az aradmegyei Pankotán, mert az óriási uradalom ügyei szükségessé tették személyes jelenlétét.

A herceget később a döblingi tébolydába vitték, ahonnan 1892-ben szabadították ki. Rendkívül regényes és kalandos a kiszabadulás története. A tébolydában ismerőseinek szabad volt meglátogatnia a herceget és így gyakran bejárt hozzá egy bécsi színésznő is. Ez a nő szökési tervet ajánlott a hercegnek, elmondotta, hogy egy bécsi barátja segítségével végre tudja hajtani a tervet. A herceg belement a vállalkozásba és nagyobb összeget helyezett kilátásba a színésznőnek arra az esetre, ha a tervet sikerül keresztülvinniök. A szökés tényleg sikerült, éjszaka, ablakon keresztül a színésznő és barátja kiszabadították az elmebeteg herceget. Ebből a szöktetési ügyből is per lett később, amelyben csak tavaly ítélték a bécsi törvényszék. A két szöktető asszony nem kapta meg teljes egészében azt az összeget, amit a herceg ígért nekik, perre vitték a dolgot, de a pert elvesztették. A döblingi tébolydából való kiszabadulása után a herceg felesége detektivekkel kerestette mindenütt szökevény férjét, a detektivek rá is akadtak a hercegnő akkor az arweileri

tébolydában helyezte el férjét. Nemsokára innen is sikerült kiszabadulnia, de minthogy tartott attól, hogy felesége újból üldözni fogja, mindenütt álnév alatt bujkált és azóta is folyton üldözési mániában szenved, mindig a legnagyobb titokban tartja kilétét, nehogy felesége ráakadjon.

A herceg, akit egy ideig a gondnokság alól felmentették, nemsokára megint gondnokság alá került és ettől kezdve felesége a gondnokságtól kapott évi apanázt, körülbelül ötven-hatvan ezer koronát. Leányával, Sulkovsky Ida hercegnővel meglehetősen jó viszonyban élt az öreg asszony, de mikor néhány évvel ezelőtt Ida hercegnő férjhezment Schmettow német örgrófhhoz, akkor szakított leányával és azóta vele sem érintkezett. Az utóbbi időben állandóan Németországban lakott a hercegnő, leginkább Kölnben, itt is halt meg. Az egykori színésznő rendkívül pazarló életmódot folytatott, úgy, hogy költséges passzióinak fedezésére egyáltalában nem volt elégséges a kapott apanázs. Epen úgy, mint leánya, Ida hercegnő, ő sem ismerte a pénz értékét. Szokása volt, hogy beállított a legelőkelőbb ékszer, ruháüzletekbe és ott válogatás nélkül megvett mindent, amit elébe raktak. Gyakran megtörtént vele például, hogy finom csipkeüzletbe ment, ahol csak ennyit mondott:

— Bitte die feinsten Spitzen.

Mikor a kereskedő odahozta a csipkéket, meg sem nézte, csak megmondta a lakása címét, hogy küldjék oda, ott majd kifizeti. Erre az esztelen pazarlásra azonban nem tellett az apanászból és így évek alatt tetemes adósságot csinált a hercegnő. Több százezer korona adósság maradt utána, a hitelezők azonban aligha fognak károsodni, mert az adósságok javarésze még abból az időből származott, mikor leányával együtt élt és ezeket Ida hercegnő kénytelen lesz kiegyenlíteni, annál is inkább, minthogy a váltókon az ő neve is szerepel. A hercegnőnek szokása volt az is, hogy szó nélkül aláírt minden váltót, amit elébe tettek, kitöltetlen, bianco váltókat is. Most már hosszabb ideje betegesen élt Kölnben és tegnap délelőtt itt is halt meg.

Hétszáz kis menekülő. Miskolcra jelentik: A belügyminiszter intézkedésére Zemplén- és Sárosmegye egyes, hadi érdekből kiürített helységeiből a fővárosi gyermekmenhely megbízottai hétszáz kisgyermeket (mind tíz éven aluli) szállítottak át Miskolcra. A gyermekeket hozó különvonat öt órakor érkezett Miskolcra és a belügyminiszter kívánságára az átutazó gyermekeket megvendégelték. A gyermekeket kávéval, kalácsosal és süteményfélékkel vendégelték meg. A 700 gyermeket az állami gyermekmenhelyen helyezik el, ahol majd gondoskodni fognak arról, hogy a háború folytán otthonukat veszített gyermekek gondos ellátásban és megfelelő nevelésben részesüljenek mindaddig, amíg szüleikhez visszatérhetnek.

Talajt veszített az entente Romániában.

(A Dardanellák kérdése dönt Bukarestben. — Hogyan látják Angliában a helyzetet?)

Távirati tudósítás.

Bukarest, április 16.

A londoni „Manchester Guardian” bukaresti levelezője küldi lapjának a következő érdekes jelentést Románia közvéleményének hangulatáról:

— Carp Péter lapjának, a „Moldova”-nak megjelenése annak a bizonyítéka, hogy Románia közvéleményének hangulatában az utóbbi hónapokban radikális változás állott be.

Mialatt eddig csak két kisebb újságot volt, amelyek a németek és az osztrák-magyarok ügyét képviselték, a központi hatalmak dolga most sokat nyer ezen kiváló politikus és volt miniszterelnök lapjának, a „Moldova”-nak megjelenésével.

A „Moldova” maga nyíltan kimondja, hogy német-barát politikát követ és hogy Románia akcióba lépését követeli Oroszország ellen. Németország és Ausztria-Magyarország oldalán. Ez a gondolat ugyan még nem nyert talajt Románia közvéleményében, azonban tekintettel arra a bevallott célra, hogy Oroszország a Fekete-tengert orosz tengerré akarja átváltoztatni, Konstantinápolyban megakarja a lábát vetni és a Dardanellákat uralni akarja, a román közvéleményben lényeges változás állott be és Oroszország barátai lassankint elveszítik azokat az előnyöket, amelyeket eddig nyertek.

Ez időszereint Románia közvéleményéről a következő képet lehet nyújtani:

— Az uralmon lévő liberálistá párt a román nemzeti eszme területi megvalósítását nem tekintik kizárólag Románia főcéljának. A liberálisták vezetője Bratianu miniszterelnök ezerszerte fontosabbnak tartja a Duna-torkolatok kérdését, a szabad hajózást a Fekete-tengeren és a Dardanellák problémáját.

A Fekete-tengerre való behajózás kérdését föltétlenül az európai hatalmaknak kell garantálniok. Románia érdekei parancsolólag követelik, hogy a Fekete-tenger és a Dardanellák kérdése európai kérdéseknek tekintessenek és a Balkán népek érdekei ez alapon oldassanak meg.

A konzervatív-párt, amely eszereint ellenzékben van, az ő álláspontját már világosan kifejezte. Marghiloman a Dardanellák neutralizálását követeli és azt hiszi, hogy a közvéleménynek ebben a kérdésben nem szabad ellenkező álláspontokra oszlania.

A konzervatív-párt független csoportjai, amelyeknek egyikét Carp Péter, egy rendkívül különös és erős egyéniség, a másikat pedig Take Jonescu vezeti, homlokegyenest ellenkező álláspontot képviselnek.

Carp a „Moldova”-ban Romániának a központi hatalmak oldalán való azonnali akcióba lépését követeli, mialatt Take Jonescu négy újságban sürgeti az entente melletti beavatkozást. A román közvélemény még habozik, de a mérleg immár kezd Németország és Ausztria-Magyarország felé hajlani és pedig az orosz politikának rovására irandó tendenciák miatt.

Idáig a „Manchester Guardian” cikke. Ez az angol megvilágítása Románia hangulatának újabb bizonyíték amellelt, hogy immár az entente berkeiben is kezdenek arra a belátásra jutni, hogy Romániára mint szövetséges társra nem számíthatnak.

Vilmos császár csukaszürkében.

(A német uralkodó a táborban. — A főhadvezér egyenruhái. — Ebéd a gulyás-ágyuból.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 16.

Természetesen Németországban is a háborus tárgyú könyvek kelendők most, de ezek közt is a legnépszerűbb egy kis füzet, amelynek ez a címe:

Der Kaiser in Feldgrau
(A csukaszürke császár)

Az ezrével szétkapkodott kis füzet sok érdekes és kétségtelenül autentikus részletet mond el a hadbavonult és nyolc hónap óta a harcúterén élő, császárról. Vilmos császár hadi egyenruháját így írja le a könyv szerzője:

— A császár hadbavonult és ezuttal először öltötte magára azt a tábori egyenruhát, amelynek színét a katonák megvédésére választották ki. Az uralkodó hadi öltözete természetesen semmiben sem különbözik más tisztek uniformisától, mert II. Vilmos a saját egyenruhájával is pontosan betartja a — forarított. A császár főhadiszállására sok különböző egyenruhát szállítottak és az egyenruhás ládáknak megtalálja az uralkodó minden német fegyvernem tábori uniformisát, mindenképp azonban azoknak az ezredeknek az egyenruháit, amelyeknek II. Vilmos a parancsnoka, vagy tulajdonosa. Ezeknek az egyenruháját hordja béke idején is legszívesebben és a háború folyamán is leggyakrabban. A császár tudvalevőleg tiszteletbeli parancsnoka az első gárdeezrednek, a 3. gránátos ezrednek, a 145. királyi gyalogezrednek, a gárdatestületi ezrednek, a testőrgárdista huszároknak, a királyi huszároknak, a tábori gárdatüzérségnek, a 110. badeni gránátos ezrednek, a 116. gyalogezrednek, a 101. szász gránátos ezrednek és a 120. württembergi gyalogezrednek. Ezredtulajdonosa az uralkodó a 6. bajor gyalogezrednek és az első bajor ulánus ezrednek.

Az uralkodó egyenruhái egytől-egyig a legegyszerűbbek és a rendes német tiszti uniformisok mintájára készültek, kizárólag egészségügyi és praktikus szempontok figyelembe vételével. Vilmos császár — amint ismeretes — kötelességtudó katona és éjjel, nappal, esőben, viharban, fagyban egyaránt ellátja teendőit. Nagy nagy gyakorlatok idején gyakran órákat töltött szabadon esőben a szabadban anélkül, hogy védő fedelmet keresett volna. Mint minden katonának, ő is úgy a császár is igyekszik az időjárás viszonyosságai ellen megfelelő ruházattal védekezni. Az egyenruha alatt a császár éppen ezért ugynevezett hadi mellényt hord. Ez a ruhadarab nagyjában hasonlít a mellényhez, azonban egészen hosszú ujjai vannak és egyszerű, rendkívül könnyű anyagból készül. Súlya mindössze 78 gramm és szöveteinek porózussága következtében a legmelegebb nyári napon is hordható, míg hidegben és esőben nagyszerű védelmet nyújt a meglehetősen hidegben a császár gyapjú masorúat visel, azonban ez a viselés nem bizonyos praktikusnak és melegebb napokon egyenesen kényelmetlen volt. Az egyenruha fölött vizálló szöveteiből készült katonatiszti gallért hord a császár. Az uralkodó harcúterei egyenruháját egyszerű és könnyű sisak egészíti ki. Azok a leírások, amelyeket francia és angol lapok a német császár ragyogó és tenyésző uniformisairól adtak, a mesék országából valók.

A császár és a császári hercegek fegyvereiről a kis könyv a következő érdekes adatokat mondja el: Vilmos császárnak természetesen több kardja van: a különböző fegyvernemű uniformisoknak megfelelő alakú és formájú. A hercegek ellenben külön a számukra készített kardot viselnek, amellyel atyjuk, a császár ajándékozta meg őket. Ezeket a kardokat a császár által megrendelt írásos vésések díszítik. A trónörökös kardján például ez a mondat olvasható:

— Allezeit kampfbereit für des Reiches Herrlichkeiten!

Eitel Frigyes kardjára „Félelem nélkül és hiven” jelmondatot vésette az uralkodó, Oszkár herceg kardjának pedig „Hű és erős” a jelszava, Adalbert herceg tengerésztiszt kardjának mindkét lapján van vésés. Az egyik tengerészeti jelszó: „Teljes gőzzel előre”, a másik pedig ez a mondat: „Erőd a hazáé!”

Amint béke idején mindig azon volt a német császár, hogy népével egynek, összeforrottak érezze magát és országát erős kézzel vezesse, úgy most a táborban is ragaszkodik ezekhez a régi elveihez. Mindjárt a háború első heteiben a harcúterre a nagy főhadiszállásra költözött II. Vilmos és eltekintve rövidebb berlini tartózkodástól és a keleti fronton tett látogatásoktól, állandóan ott is tartózkodik igen egyszerű szállásán. Az angolok és franciák mindenféle fanatikusát összehazudtak a császár tábori életéről, amely pedig kemény munkás élet és semmi más. Kora hajnalban, mikor még alig szürkül az ég, szinte legelső a főhadiszálláson a fölkelésben a császár. De az új folyamán is minden fontosabb távirati vagy telefonértesítést közölni kell vele és az uralkodó azonnal őberen és határozottan intézkedik. A császár tábori életmódja egészen — mondhatni egyhanguan — katonai és hadi jellegű. Miután a miniszterek egyrésze csaknem állandóan a főhadiszálláson tartózkodik, a császár természetesen gyakran meghallgatja előterjesztéseiket, amelyek legtöbbször a háborúval összefüggő természetűek, vagy a megszállott területek igazgatását illetik. A vezérkar főnökével és a hadügyminiszterrel van együtt legtöbbször a császár és a fontosabb hadi kérdésekben mindig meghallgatja véleményüket. Az audienciák azonban nem történnek meghatározott időben, akár dél van, akár késő éjjel: fontos jelenteni valóval még álmából fölkelve is fogadja a császár bizalmas embereit. Először a kötelesség, azután a személyes kényelem — ezt követeli az uralkodó minden német férfitől, önmagától is.

Egyébként a császár életmódja a harcúterén éppolyan egyszerű, mint bármelyik tiszté. Reggelre, amelyet egy-egy vendégül látott miniszterrel vagy tiszttel költ el, hadikenyert, teát, kávét és hideg felvágottat adnak a császár asztalára. Déliben leves, egyetlen húsétel és valami egyszerű harmadik étel (tészta, gyümölcs) a menü. Ha azonban a császár autóján a fronton, katonái között jár, akkor a déli lakomát a legkezelebb talált „gulyás-ágyuból” kapja II. Vilmos, aki ilyenkor maga megy a tábori konyhához. Visznek ugyan az utra hideg felvágottat, de az uralkodó mindig szívesebben választja a katonáival közös hadi ételt. Ha éppen akad: egy pohár sört is megiszik déliben Vilmos császár. Vacsora után a főhadiszálláson tartózkodó urak kedélyes társaságba gyülekeznek, de ez az összejövetel tizenegy órákor vetet ér: a császár ilyenkor visszavonul tanácsosaival — dolgozni.

A főhadiszállás természetesen a hadsereg előrenyomulásának megfelelően változtatja he-

lyét. A császár szállása ilyenformán egyszer egy kis polgári házba, máskor valami kis kőházba vagy középületbe kerül. Az uralkodó a sok száz kilométer kiterjedésű fronton levő német csapatok mindegyikét többször is meglátogatta már. Ismeretes, hogy a soissons-i győzeleméi, valamint a maszuri téli csatánál is jelen volt a császár.

Kisorsolták

a Hámory—Mladin per esküdjteit

(Május 3-án lesz a nagyváradi tárgyalás.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Nagyvárad, április 16.

A nagyváradi esküdtbíróóság elnöke tegnap az országos hirre vergődött Hámory—Mladin per főtárgyalását — amely több napig fog tartani — május hó 3-ikára tűzte ki.

1913. december 29-én történt, hogy Mladin Miklós napon a kürtösi község háza kapuján megleste a pusztájáról kocsin odaérkező Hámory László dr. országgyűlési képviselőt és háromszor közvetlen közelről rálőtt. Két lövés talált a képviselő hosszas gyógykezelés után épült fel sebséből. Az aradi esküdtzék tárgyalta az ügyet s verdiktjében megállapította, hogy Mladin erős felindulásban cselekedett, mivel azonban a bíróság ezt a verdiktet tévesnek minősítette, ítéletet nem hozott, hanem az egész ügyet a Kuria elé terjesztette s más esküdtzék delegálását kérte, mert az aradi esküdtzektől részrehajlatlan ítélet nem várható. A Kuria erre a nagyváradi esküdtzék delegálta. Így kerül ez ügy május 3-án a nagyváradi esküdték elé.

Mladin Miklós vádlottat a perben Medvigy Gábor dr. nagyváradi ügyvéd védi. A közzéad Baróthy Pál dr., kir. ügyész, a sértett Hámory Lászlót pedig Ertsey Péter dr. és Szunyogh Pál dr. képviselik. Az ügy tehát minden oldalról igen erős kezekben van.

A Hámory—Mladin per esküdjteit tegnap már ki is sorsolta a bíróság. Az esküdték névsora ez:

Rendes esküdték: Bagossy Imre gazdálkodó Nagyszalonta, ifj. Gyulai Lajos földmives Nagyszalonta, Czeglédy Lajos ácsmester Bihar-keresztes, Hegedüs Rezső gyógyszerész, Kelen Béla szövetkezeti igazgató, Lánosi József dr. ügyvéd, Leitner Márton keraskodó, Barta Balázs háztulajdonos, Szakács Antal pénzügyi számellenőr, Kosztelny Sámuel timár, Szatmáry Sándor gazdálkodó Nagyszalonta, Kerckes Manó tanár, Szatmári Ferenc földmives Nagyszalonta, Székely Gyula magánzó Székelyhid, Szabó Miklós magánzó, Király József tanár Nagyszalonta, Buncik Sándor földmives Bihar-keresztes, Fónagy László földmives Nagyszalonta, Csipkés Sándor pénzügyi titkár, Buzás Kálmán gazdatiszt Sarkad, Huszthy Sámuel szállító, Csatáry Lajos temetőkezelési vállalkozó Nagyszalonta, Mester József tanító Nagyszalonta, Rezső Mór ügyvéd, Mikó Márton tanító Sarkad, Takács Daniel megyei írnok, Dajkovits János fényképező, Lawitter Miksa malomigazgató, Tócsai Lajos püspöki főszámvevő, Matula Gyula festékkereskedő.

Helyettes esküdték: Havasi Zsigmond mázoló, Csegő János hentes, Molnár János osztrák, Urbán István, Zboray Gyula szücs, Meskó Simon szücs, Hajdu István acs, Künzler János fodrász, Heifer József női szabó, Halasz István acsár.

A Kárpátokban dől el a háború.

(Oroszország még nem kész a döntésre. — Az entente-offenzíva terve. — Új osztrák-magyar csapatok.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Budapest—Bécs—Zürich, április 16.

A *Corriere della Sera* jelenti Londonból: *Katonai körök véleménye szerint minden a kárpáti eseményektől függ. Most már tisztán látható, hogy a szövetségesek tervezett közös és kétoldali offenzívája mindkét fronton csupán akkor kezdhető el, ha Oroszország is készen fog állani. Habár az utóbbi időben az oroszok óriási erőlködéseket is tettek a Kárpátokban, még mindig nem lehet mondani, hogy a végső küzdelemre készen állanak.*

A keleti front döntése a Kárpátokban.

London, április 16. A Times egyik legutóbbi vezércikkében a háborús eseményekkel foglalkozik és a következőket írja:

A kétségbeesett küzdelmek, amelyek a keleti fronton a Kárpátok birtokáért folynak, óriási fontosságú és kifejlődésben levő események. A keleti fronton viselt háború egész sorsa függ ezektől. Az oroszok még mindig az orosz szoros északi oldalán küzdenek. Gyors eredményeket és csodákat nem várhatunk tőlük a harcok valószínűleg még heteken át fognak tartani. A szövetségesek számára nyugaton az orosz nyomásnak abban mutatkozik az értéke, hogy a németek kénytelenek a legnagyobb figyelemmel lenni a keleti fronton és hadtestüket nem mozgathatják ide-oda a két front között.

Jelentékeny osztrák-magyar erősítések.

London, április 16. Angolországi katonai körök véleménye szerint az osztrák és magyar erősítések, melyek a Kárpátokba érkeztek, rendkívül jelentékenyek. Ezek a csapatok, ellentétben az orosz erősítésekkel, jól begyakorolt katonákból állnak. Az oroszok rendkívül nehéz feladat előtt állanak.

Eheznek az orosz katonák.

Eperjes. A Kárpátokban a helyzet változatlan. Az oroszok csoportosan megadják magukat és éhségről panaszkodnak. Fegyveres katonák megadják magukat civileknek. Az idő kiderült.

Eredményes ellentámadásunk Uzsoctól keletre.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A Kárpátok között tegnap is nyugalom volt. Az apró ütközetek között, melyek a rengeteg fronton helyenként támadtak, csak az uzsoki szorosról keletre lefolyt csatát kell kiemelni. Itt egy orosz támadást a szövetséges csapatok igen eredményes ellentámadással viszonyozták. A többi fronton teljes a nyugalom.

Nagy harcok várhatók a román határ közelében.

Bukarest, április 13. Mamornicáról jelentik: **Az osztrák-magyar csapatok, amelyek egyre újabb erősítéseket kapnak, tegnap reggel óta hevesen bombázzák Boian községet. A Curin Csernovioli vonalat az osztrák-magyarok hatalmasan meg-**

erősítették. Orosz-Novoszeleicába egyre újabb orosz erősítések érkeznek, amelyeket Bukovina és Besszarábia határán helyeznek el. Altalában azt hiszik, hogy a román határ közelében közelebről elkeseredett harcok fognak lefolyni az oroszok és az osztrák-magyar csapatok között.

Az orosz remények kudarca.

Konstantinápoly, április 16. A közvélemény élénken foglalkozik a hírekkel, amelyek a Kárpátokból érkeznek. A szövetségesek meglehetősen nagy erősítéseket kaptak és az Ikdam, valamint a Tasvir-i-Elkiar hangsúlyozák, hogy az entente ama reménykedései, hogy az oroszok Przemysl eleste után akár Budapestig is előrenyomulhatnak, csufos kudarcot vallottak. Már az erősítések megérkezése előtt vereség érte az oroszokat a legfontosabb átjáróknál. Midőn pedig az erősítések megérkeztek, az entente reményei végleg szétfoszlottak.

Szöknek az orosz tiszttek.

Pétervári. Hivatalos orosz jelentés szerint március elseje óta száznegyvenkilenc orosz tiszt szökött meg.

Még egy bolgár tábornok

az orosz seregben.

Stockholm, április 16. Pétervári lapok közlik, hogy Sarafoff bolgár tábornok felajánlotta szolgálatait az orosz hadügyi kormánynak és be fog lépni az orosz hadseregbe. Sarafoff tábornok öccse a volt bolgár hadügyminiszternek. Egy bolgár tábornoka tudvalevőleg már van az orosz hadseregnek: Dimitriev Ratko személyében.

A cár kitértette kegyvesztett öccsét.

Berlin, április 16. Mihály Alexandrovics nagyherceg, a cár fivére, néhány év előtt kénytelen volt eltávozni Oroszországból, mert a cár beleegyezése nélkülmorganatikus házasságot kötött. A háború kitörése után a nagyherceg visszatért Oroszországba, a cár kibékült vele és mikor a török háború kitört, a kaukázusi orosz hadsereg főparancsnoka lett. Most a cár, mint Stockholmból jelentik, a Szent György-rend nagykeresztjét adományozta fivérének.

Lázonganak az orosz parasztek.

Pétervár. Perm kormányzóságban, Obvinsk és Ochansk kerületekben a parasztek fellázadtak és megtagadják az adók fizetését. Fegyveresen ellenszegülnek és azt mondják: „elég, hogy tiánk és testvéreink véréket ontják.” A felkelést katonasággal elfojtották és a legszigorubb ostromálapotot rendelték el.

Kuzmaneket Finnországba vitték.

Bécs, április 16. A Reichspostnak jelentik Bernből: Köztudomású, hogy Przemysl hősvédőeregének parancsnokát, Kuzmanek gyalogsági tábornokot az oroszok Kievből vitték és ott a várparancsnokság épületében adtak neki lakást. Március 28-án a tábornok átköltözött adjutánsával a kormányzóság épületébe, ahol négy szobát rendeztek be számára. A Ruskija Vjedomosti közli most, hogy Kuzmanek tábornok köszönetét fejezte ki Kievin kormányzójának a figyelmes és emberéletes bánásmódért. A pétervári Kurir arról értesül, hogy Kuzmanek tábornokot Finnország valamelyik városába fogják vinni.

Tizenegy fogoly tiszt a szibériai hómezőkön.

(Szökés a fogolytáborból. — Megfagytak a kínai határon.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, április 16.

Szomorú szenzáció híre érkezett sok ezer mérföldnyi távolságból, Szibériából, ahol hadifogolyként őrzik vitéz katonáinkat. Vlavivosztokek közeléből egy fogolytáborból megszökött tizenegy osztrák, magyar és német hadifogoly katonatiszt és a hómezőkön át gyalogszerrel nekivágott Kínának. Irtságos vándorlás után néhány versztnyire a kínai határtól három társukat elfoglák az üldöző kozákok, a többi nyolc tiszt pedig ott fagyott meg a hóivatagban.

A szökés a rasdolniji fogolytáborból történt, mely Vlavivosztoktól néhány kilométernyire van. Hét osztrák-magyar és négy német tiszt határozta el, hogy együtt megszökjenek. Közük volt egy budapesti tisz is, Witz Miklós, az egri 60. közös gyalogezred tartalékos zászlósa, aki augusztus 28-án Grodeknél került hadifogságba. A rémes kalandról eddig csak szószavú jelentés érkezett, de annyit tudunk, hogy Witz Miklóssal együtt megszökött a rasdolniji táborból Zierotia Przemyslaus gróf, a komáromi 5. huszárezred tartalékos főhadnagya. Családjának Felsőmagyarországon vannak birtokai a gróf nemrég lett a családi hitbizomány feje; továbbá egy ulánushadnagy, két Zeppelin-léghajó kapitánya és egy porosz gránátos tiszt.

A szökés január 12-én történt. Ezen idején a tizenegy hadifogoly kijátszotta az őrök figyelmét, elhagyta a fogolytáborát és elindult Rasdolmijeből. Már csaknem huszonnégy órája gyalogoltak, amikor utasokkal találkozott. Kínaiak voltak, akikkel a tiszttek megértették, hogy a határon szeretnének átjutni. A kínaiak vállalkoztak a vezetésre s jó ideig déli irányban, Kína felé tartott a csoport, amikor a kínaiak éjszaka megszöktek a tisztektől s találkozva a szökevények üldözésére küldött kozák járőrrel, elárulták azokat, akik rájuk bízták magukat. Az üldözők most már a helyes irányban folytatták az utat, de csak három tisztet bírtak elfogni. A többi nyolc folytatta viszontagságos útját, amely az irtságos hidegben, alig néhány kilométernyire a kínai határtól, — a halálba vezetett.

Harminc fokos hidegben menekült a nyolc tiszt. Menekülésük közben rettenetes hóvihar lepte meg őket. A nyolc tiszt rettenetes erőfeszítéssel folytatta útját, de a borzalmak ellen védekezni nem tudtak.

Nicholsk-Uzerinski faluban, hatvanöt versztnyire a kínai határtól, napok múltán megfagyva találtak rájuk. A rasdolniji fogolytáborból bizottságot küldtek ki Nicholsk-Uzerinkibe s az eddigi hír szerint Grünsberg Károly possonymgyei kefégyáros hadifogoly tisz, Grünsberg Frigyes zászlós agnoszkálta a holttesteket. A tizenegy fogoly katonatiszt meneküléséről és tragédiájáról Klein Alfréd, ugyancsak hadifogoly katonatiszt küldött értesítést a Vörös Kereszt bécsi tudakozódó irodájának, felvilágosítva leveleiben a tizenegy hős szökésének részleteit.

A megrázó tragédia hőseinek teljes nőr-sora eddig még nem érkezett meg. Witz Miklós, aki egy ismert fővárosi ügyvédnek, Witz Zoltánnak sógora és unokaöccse, Fejérmegyében volt gazdálkodó. A huszonhat éves fiatalember az általános mozgósításkor vonult be az egri gyalogezredhez, résztvett a galíciai nagy csatákban s a grodeki ütközetben esett

fogságba. Első-levelét szeptember 13-án írta Groszerazságból, amikor utban volt Szibéria felé. Rasdolnijéből november elején küldött táviratot, amelyben pénzt kért. Huga, dr. Witz Zoltán neje, küldött is pénzt, de azóta nem jött hír a szerencsétlen katonától. Dr. Witz Zoltán három nappal ezelőtt táviratot küldött Micholsk-Uzerinskibe, Grüneberg fiához, hogy részleteket tudjon meg Witz Miklós sorsáról, a táviratra azonban eddig még nem érkezett meg a válasz.

Zepelin-támadás angol városok ellen.

(Bombavetés a Tyne folyó vidékére. — Az északangliai hajógyárak veszedelme.)

Távirati tudósítás.

Berlin, április 16.

A Wolff-ügynökség jelenti: Április 14-én este egy tengerészeti léghajó támadást intézett a Tyne torkolata ellen. Több bombát dobott. A léghajó sértetlenül visszatért. Behncke, a tengerészeti vezérkar főnökének helyettese.

Hat város fölött járt a Zepelin.

Amsterdam, április 16. Egy itteni lap jelenti Londonból: Tegnap este egy léghajó a sötétség leple alatt Anglia északi partvidéke fölött megjelent. Ugylátszik, Newcastle felett kellett volna bombákat dobni, de a léghajó nem ért oda. Nyolc és kilenc óra között Blyth fölött volt látható, amely mintegy husz mérföldnyire van Newcastle-től. Blyth fölött néhány bombát dobott, azután Wallsend, Seaton, Burn és Cramlington fölött volt látható. Visszatérében ismét Wallsend fölött pillantották meg, Newcastlehoz igen közel. Mihelyt a léghajót jelezték, minden világosságot eloltottak és azonnal megtörtént minden intézkedés úgy itt, mint a többi partvidéken a léghajó üldözésére. A beérkezett jelentések szerint valószínű, hogy bombákat dobott a léghajó. A kár jelentéktelen. (?) A léghajó a tenger irányában eltűnt.

Repülnek a légi bombák.

London, április 16. A Reuter-ügynökség jelenti Newcastleból a német léghajó támadásáról a következő részleteket: A Zeppelint 8 órakor látták. Amikor Blyth fölött elrepült, mindenki angol léghajósnak nézte. Amint azonban néhány mérföldet repült a part felé, robbanást hallottak és nyomban utána tűzcsóva volt látható. Cramlington, Bedlington és Seatonra nyolc bombát dobott, de mindössze annyi kárt okoztak, hogy egy széntartó kigyuladt. A tüzet gyorsan eloltották. Erre a léghajó a Tyne felé röpült, miközben két bombát dobott Kentonra. A bombák egy mezőre estek, ahol egy kerékpárost megsebesítettek. A léghajó Wallsend felé repült tovább, ahol hat bombát dobott. A bombák kisebb tüzet okoztak. Az egyik egy ház tetőjét ütötte keresztül, egy másik a pályaudvaron okozott tüzet, aminek következtében a forgalom néhány percre megakadt. Miután a léghajó a Tynen átrepült, bombákat dobott le és azután visszarepült.

Tűzvész és tönkretett vasutak.

Kopenhága, április 16. A német léghajó-támadásról újabb a következő részleteket jelentik: Egy Zeppelin összesen nyolc bombát dobott Choppington, Bedlington és Seaton szénbányatelepeire. Seatonban egy gyár kigyulladt. A Zeppelin azután tovább repült Tyne irányában és Dentonra ismét két bombát hajított le, majd Wallsend fölé érkezve, ott is hat bombát vetett.

Wallsendben négy helyen is nagy tűzvész pusztított a robbanások következtében és a vasúti sínpárok elpusztultak. Minden vasúti forgalom szünetel Wallsend felé. A német léghajó tovább szállott a Tyne folyó felé és Daddra, amely a folyó torkolatánál fekszik, még két bombát dobott, azután a felhők között eltűnt messze a nyílt tenger fölött.

Az északangliai hajógyárak megtámadása.

Berlin. A Lokalanzeiger a Zeppelinek angliai támadásáról írva kiemeli, hogy bebizonyult az északangol hajógyárak megtámadásának lehetősége.

Berlin. A Zeppelinek által fölkeresett terület a Tyne folyó torkolatánál elterülő vidék. A Tyne Anglia északkeleti partján ömlik az északi-tengerbe, közel a skót határhoz. A torkolattól néhány kilométerre nyugatra fekszik New-Castle, Northumberland angol tartomány fővárosa. New-Castle-től északra van Wallsend, Cramlington és közvetlenül a tengerparton Blyth és Seaton.

Anglia veszedelme a tengeren.

London. Clan Muray angol gőzös megérkezési határideje ma lejárt és a hajó még nem tért vissza. Attól félnek, hogy a gőzöst a francia part mentén német tengeralattiak megtorpedózták.

Hága. Londoni lapok jelentése szerint a Ptarmigan angol gőzöst német tengeralattjáró hajó torpedóval elsüllyesztette. A 22 főnyi legénységből 11 megmenekült. A Ptarmigan 784 tonnataralmu, 72 méter hosszú, 1891-ben épült. Hir szerint a Colchester angol gőzöst torpedó lövést elsüllyesztette. A gőzösnek már tegnap Rotterdamba kellett volna érkeznie, azonban mindeddig semmi hír sem jött róla. A Colchester 1209 tonnataralmu, 87 méter hosszú, 1908-ban épült hajó.

H I R E K.

Megvették a város autobusait.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 16.

Arad város közönsége tulajdonát alkotó tizenegy darab gépkocsi többé nem kerül vissza Aradra. Az autobusokat a katonai kincstár végleg átvette és a gépkocsik rekvirálásáról kiadott miniszteri rendeletnek megfelelően megállapított áron ki fogja fizetni a városi pénztárnak. Április hónapban már nem is érkezett meg az eddig rendszeresen havonta küldött használati díj a kincstártól és mikor ennek elmaradása iránt a város részéről érdeklődtek, azt a feleletet kapták, hogy nem is fizet többé a kincstár használati díjat, mert a kocsikat a saját tulajdonába vette.

A gépkocsik, mint ismeretes, a mozgósítás óta teljesitenek hadi szolgálatot még pedig mint teher autók. A kincstár saját költségén alakította át azokat, de azért a teljes tarifát fizette értük a városnak, az átadásakor történt megállapodás szerint. Ha most a kocsik teljesen katonai tulajdonba mennek át, kérdés vajon azok árát miként számolják el. A város álláspontja más nem lehet, minthogy a használati díjak eddig fizetett egész összegét nem engedni beszámítani az értékösszegbe, mert nemcsak autobusokat adott át, hanem egy igen tekintélyes haszonról is kénytelen volt lemondani az által, hogy közlekedési vállalatát volt kénytelen megszüntetni.

Értesülésünk szerint a napokban érkezik meg a katonaság részéről a hivatalos átirat, amelyben az autobusok megvételét tudatják és az elszámolás részleteit ismertetik. Az autobus-felügyelőbizottság feladata lesz megmondani, hogy a kincstár számadása és a város érdekeinek teljes kielégítése megtörtént-e?

— Vaskereszt a király főhadsegédeinek. Bécsből jelentik: Őfelsége főhadsegédeit Paar grófot és Bolfras bárót Vilmos császár vaskereszttel tüntette ki.

— A francia katonai intendatura újabb botránya. Párisból jelentik: Marseilleban a katonai intendatura egyik alkalmazottját letartóztatták, mert kiderült róla, hogy huszezer frank vesztegetést kapott szállítóktól. A vesztegetési ügyben két civilembert is letartóztattak.

— Az exszultán betegsége. Konstantinápolyból jelentik: Abdul Hamid exszultán állítólag bérlákos. Az orvosok véleménye szerint már csak három hónapig élhet.

— A cseh katona és a felemelt kéz. Szegedről jelentik: A múlt hónap egyik éjjelén a szegedi Feketesas-kávéházban egy cseh katona fölpofozta F. szegedi lakost. A kávéház egyik asztalánál cseh katonákból álló asztaltársaság ült s csöndesen iddógáltak. Egyszerre csak dülöngve betért a helyiségbe F. s a cseh társasághoz közeledt a cseh asztalhoz, miközben mindkét kezét magasra emelte. Erre egy cseh katona fölkel az asztaltól s hozzálépve szó nélkül arolutotta. A szegedi rendőrbíró F.-et 30 korona pénzbírságra ítélte azzal az indoklással, hogy a csendháborítást ő kezdte azzal, hogy tüntetőleg a megadást jelezve, föl-emelte mind a két kezét. F. a rendőrbírószágon azzal védekezett, hogy ő nem akarta sem bosszantani, sem pedig csufolni a cseh katonákat, csupán nyújtózkodott. Fölbevezés folytán ma került a város tanácsa elé az ügy. F.-et a tanács felmentette. A tanács ugyanis nem tállalt semmi csendháborítást abban, ha valaki felemeli a kezét, vagy pláne nyújtózodik.

— Huszárnagy és aradi uriaszony házassága. Érdekes házasságkötésről kaptunk hírt: Özvegy Szentgyörgyiné Gál Irént a napokban vezette oltárhoz Jeseznák János báró őrnagy. Gál Irént sokan ismerik Aradon: nővére Gál Gyulának, a Nemzeti Színház kiváló művészenek, sógornője Morgenstern Gyula aradi fogorvosnak, az elhunyt Gál Lipót aradi optikusnak legfiatalabb leánya. Gál Irén már jó ideje nem lakik Aradon, még édes atyja halála előtt nővéréhez, dr. Asztalos Jánosnéhoz költözött Budapestre. Ott ismerkedett meg Szentgyörgyi gyógyszerésszel, aki rövid ismeretség után megkérte a gyönyörű leányt, akit azonban néhány évi házasság után özvegyen hagyott. Jeseznák báró még a háboru kitörése előtt megkérte a szép özvegy kezét s most, hogy sebesülten tért vissza a harotérről, megtartották a házasságkötést.

— Időjós a háboru végéről. Sirius az időjós, aki egyébként a polgári életben Vargha László névre halgat, így jósolja meg a háboru végét: — En be fogom bizonyítani, hogy ez év augusztus 20-án megszűnik a háboru. Julius 20-án megkezdődnek a béketárgyalások és augusztus 20-án meg lesz a béke. Amelyet eskümmel is bizonyítok. Jóslatomért felelősséget vállalok. Én 1914. december 2-ika kelettel megjósoltam 14 nappal előbb, hogy a németek és az osztrák-magyarok megnyernek egy nagyobb csatát, december 12-én ami meg is történt. Prasznyitje és Limanovai csatákat, amikor egy községet Hindenburgnak neveztek el.

— Házasság. Lévai Ignác, a Lévai és Stern cég belfagya házasságot kötött Weisz Mariskával Gyulafehérvárról.

— Robbanás egy szénbányában. Triesztből jelentik: Isztriában lévő karpanói szénbányában szénporrobbanás történt, a melynek következtében kilenc ember meghalt és három súlyosan megsebesült.

— Orosz korrupció. Stockholmból jelentik: A pétervári lapok jelentése szerint Prencit belügyminiszteri magasrangú hivatalnoknak, a pétervári rendőri újság volt szerkesztőjének letartóztatása nagy feltűnést kelt. A letartóztatás a lapok szerint egy botrányos korrupciós ügygyel áll összefüggésben.

— Nem szabad szivart ropogatni. Érdekes rendelkezést adott ki Teleszky János pénzügyminiszter.

— A fertőző betegségek elterjedése veszélyének lehető elhárítása céljából megtiltom, — rendelni a miniszter — hogy a m. kir. dohányárudákban a szivarok és szivarkák a vevő közönségnek nyitott tartályokban kiválasztás céljából átadassanak és a normális viszonyok helyreállításáig elrendelem, hogy a darabonként eladásra kerülő szivarokat és szivarkákat maga az eláruló vegye ki a tartályokból és minden válogatás nélkül szolgáltatassa ki azokat a vevőknek.

Teljes vége van a szivarropogatásnak és cigaretták keménységét mérgező gyurásnak.

— Tejhamisításért elítélt kasznár. Szegedi jelentik: A múlt év szeptemberében a szegedi központi tejcsarnok egyik fiókületében nagymennyiségű tejkészletet foglalt le a rendőrség. A vegyvizsgálat megállapította, hogy a tejet sok vízzel ontották föl. A szegedi központi tejcsarnoknak a kisjenői tejgazdaságból szállították a tejtermékeket. A rendőrség a kisjenői uradalom kasznárját, Jungwirth Jánost 100 korona, a tejgazdaság gépészét, Laskó Józsefet pedig 50 korona pénzbüntetésre ítélte. Föllebbesés folytán került ma a kisjenői tejhamisítás ügye a tanács elé. A város tanácsa, miután az élelmezés uszorásai és az élelmiszekek hamisítóival szemben szigorúan jár el, — a kisjenői uradalom tejgazdaság vezetőjének, a kasznárnak büntetését három napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre fölemelte. A tejgazdaság munkásai és munkásleányai ugyanis azt vallották a kihallgatások során, hogy a kasznár és a gépész parancsára töltötték a tejbé kanna számra vizet. A tanács Laskó József gépész büntetését helybenhagyta.

— Az új római orosz nagykövet. Pétervárról jelentik: Giers volt konstantinápolyi orosz nagykövetet római nagykövetté nevezték ki.

— A vutki ellen. Bécsből jelentik: Pétervárott, mint odaváló lapok közlik, kilencszáz sörösarnokot, kétszáz bormérést és tiz vendéglőt zártak be hatósági rendeletre.

— Fegyházra ítélt elzászi bíró. Az elzászi Mühnausenből jelentik: Az itteni hadbírósg megkísérelt árulásért háromévi fegyházra ítélte Acker sennheimi törvényszéki bírót. Amikor Sennheim francia kézre került, Acker francia tiszték kíséretében automobilon Belfortba ment. Hogy ott mit csinált, nem lehet tudni. Már a háboru előtt is mint németgyűlölőt ismerték.

— Öngyilkos lett a régi przemysli tüzer. Székesfehérvárról jelentik: A tejmegyei Sárosgeresi faluban Kondor István nyolevankézműves paraszto, aki 1853-ban tüzer Przemyslban szolgált, öngyilkosságot követett el azeleti bánatában, hogy a vár elesett.

— Az Aradi Magántisztviselők Egyesülete. Április 30-án pénteken este 7 óraker sajtóülésében (Központi szálloda, Salac-utcai földszinti kisterem) tartja VIII-ik rendes évi közgyűlését, amelynek tárgysorozata a következő: Elnöki megnyitó. A választmány évi jelentése. A szamvizsgáló-bizottság jelentése. Üszelleges indítványok. Választások.

— A becsület alarcában. (Az Uránia színház szenzációs műsora.) A Grand Hotel du Lac előkelő világában él Viletti bankár fiával. A bankár, egy előkelő színhámos, vagyonát gazdagából ezerezte, de fia sem tud erről és boldog életet él fiatal nejevel. Az apa meghal és a büntársak botránnyal fenyegetőznek feleségének és ez, hogy ferje nevet megmentsse, tovább folytatja apósa üzleleit. Eakor kerül haza a léry, neje titkol előtte mindent, de végül megéri a hejzotet, megszakítja az összeköttetést apja társával és boldogan él tovább nejevel és gyermekeivel. A kiváló dráma nagy hatást keltett a tegnapi bemutatón úgy témájával, mint kifűnő megrenuezésével és a szereplő művészek tökéletes játékaival. — A mexikói udvarló, a megalomási slágere, egy szeltemes, kedvesen megalokott vigaték. — A rejtélyes látogató, Stuart Webbs fim, az Uránia legközelebbi ujdonsága.

— Az új ügyvédi nyomtatványok Kerpelnél.

— Kereskedelmi szaktanfolyam. Minden hó elsején új (gyors-, gépirási-, könyvelési) tanfolyamot nyitunk. Tandíj összesen 50 korona. Beiratkozás a délelőtti órákban. Ziffer és Hollós. Báró Bohus-palota. 1887

— Értésítjük becses vevőinket, hogy külföldi bevásárlási körutunkról megérkeztünk és sikerült legmodernebb Bally sweici és Popper cipőárúkból szép választékot beszerezni. Buchsbaum és Társa cipőkülönlegességi üzlete. 1189

— Osztrák és magyar hadisegélyzöbélvegek százát egy koronájával veszi Kerpel Izsó könyvkereskedése. Ugyan-e cég vásárol egész bélyeg-gyűjteményeket és könyvtárakat is. 411

— 35 dekás tábori dobozok Kerpelnél.

LEGUJABB.

Érkezett éjjel 3 óraker.
(Táviroda, cenzurázva.)

Sluis. A Telegraph jelenti, hogy Ypannél elkezeredett csata folyik. A Kemmelberg és Getehalk erődöknél még hevesebben dula harc.

Havre. Az egyik havrei moziban részeg angol katonák megverték francia polgárokat.

London. French tábornok kijelentette, hogy Oroszországban érezhető a munició hiány és a Kárpátokban ez akadályozza az oroszok erőteljes felépését.

Amsterdam. A németek a franciáktól zsákmányolt ágyukat és gépfegyvereket hosszú vonatokon szállítják Németországba, ahol a fegyvergyárakban átalakítják a hadiszerakot.

Amsterdam. A Katwyk nevű holland gőzöst Noordhindernél egy német tengeralattjáró torpedólvéssel elsűlyesztette.

Bukarest. Az oroszok a Strij folyónál harminchat óras osatában legutóbb tizenegyezer halottat vesztek. A harc egyike volt a legelkeseredettebbeknek.

Temesvár. Ma reggel a resicabányai helyi érdekű vasuton hegycsuszamlás folytán egy egész vonat felborult Monyó Kölnök állomások között. Az utasok közül öten meghaltak, tizenheten pedig megsebesültek. Az utasok nagyrésze román gazda volt, akik a resicai hetipiacra igyekeztek. A vasutat a Pallós cég építette. Földcsuszamlások minden esözés után előfordultak és a javításokra már félmilliót költöttek.

Berlin. (Hivatalos.) Az elmúlt éjjel a haditengerészet aviatikusai eredményesen dobtak bombákat Anglia partvidékének több megerősített helyére. A léghajókra hevesen lövöldöztek, azonban azok sértetlenül visszatértek. Behnke, a tengerészeti vezérkar főnökének helyettese.

Budapest. Batogh Jenő igazságügy-miniszter héttón a képviselőház elé négy törvényjavaslatot terjeszi. A javaslatok a következők: A képviselőválasztások feletti bírásokodások módosítása. A sajtótörvény módosítása a lapok felemelt kauciójára további két évi halasztást engedélyezve. A harmadik javaslat arról intézkedik, hogy a rendkívüli gazdasági viszonyok miatt a hadiszállítások körül elkövetett visszaélések ha a háboru idején követtek el, büntetést képeznek és ha a hadviselés érdekének lényeges sérelme következett be, büntetése életfogytiglani fegyház. A negyedik javaslat

a hazaárulók vagyoni felelősségéről szól és a törvényjavaslat szerint ezek vagyona az államra száll át.

Adler Andor elvesztett fogadása.

(Harmincezer korona a városi élelmiszerüzlet forgalma. — Liszt, hús, zsir. — Panaszok a magas árak miatt. — Az aradi piac és az ujaradiak.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, április 16

Arad város közönsége jól el van látva liszttel. Ezt állapította meg az élelmezési bizottság Lócs Rezső helyettes polgármester elnöklésével ma tartott ülésében. A jól ellátottság alatt nemcsak az értendő, hogy most már mindenütt árulják a város részére kiutalt és a város által a közönség körébe juttatott lisztet, hanem azt a tényt állapították meg, hogy a közönség nem is veszi olyan mértékben igénybe a hatósági lisztet, mint ahogy azt várták. Az aradi közönség még mielött a lisztutalvány kötelező használata érvénybe lép tt volna, elhatározta magát elégszög főz- és tésztaüzlettel és ezért a városnak második élelmiszerüzlete, ahol a városban elárúsítás történik, kevesebb forgalmat mutat, mint ahogy várni lehetett. Itt a vendéglősök, kávéosok, kifőzök, szatócsok és más viszont elárúsítók kapnak lisztet és április 12-étől máig az üzlet bevétele 3141 korona volt. Érdekes, hogy míg a megnyitás napján 1456 koronát, a második napon 130 koronát, harmadik napon 361 koronát, április 15-én, tehát amikor a két hétre-adott első elszámány elfogyott 1087 koronát, ma viszont 157 koronát vett be az engros bolt.

A bizottság megállapította, hogy most már minden fennakadás nélkül juthat mindenki liszthez és az ellátási szervezet nagyon jól bevált. Csak egy panasz volt. A viszont elárúsítók, akik a városnak lettek vevői, mint-hogy a matmok nekik nem adnak el, kénytelenek a városnál a maximális áron felüli negy százalékot fizetni és úgy nemcsak, hogy az ó hasznuk kisebb a megengedett tiz százaléknál, hanem magával a várossal sem tudnak konkurrálni, mert a detail élelmiszerüzletben a főzö liszt kilója 58 fillér és ök 60 fillérnél olcsóbban nem adhatják. A bizottság foglalkozott ezzel a kérdéssel és kívánatosnak tartja, hogy a tanács a város hasznát szállítsa le.

Ugyancsak tulmagasnak találja a bizottság a tengeri liszt árát, a melyet Aradra 43 korona 50 fillérben állapították meg.

Bing Hugó kijelentette, hogy tudomása szerint Aradról 37 korona 50 fillérért szállítottak a megye keleti részébe, mert a megye területén ez a maximális ár. Az elnök azzal nyugtatta meg a bizottságot, hogy a kamarai szakvélemény alapján történt az ár megállapítás de az eilen tallebezni lehet a földmivelésügyi miniszterhez. Ugy értesülünk, hogy ez meg is történik.

A bizottság tagjai ezután szóvá tették, hogy a közönség félreértette a liszt utalványok lebélyegzésének célját és igen sokan, a kik még nem használták el az április elsején két hétre kiváltott jegyeiket, visszavitték és be akarták cserélni ujakra. Kimondották, hogy a kiváltott és el nem használt utalványok érvényesek, azokat ez után is felhasználhatja a tulajdonosuk, sőt az sem baj, ha az utalványon nincs is kelti bélyegző, az elárúsító akkor is köteles a megfelelő árut kiszolgáltatni.

Éliás Lipót Fia

butorszállító vállalata,

Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Telefon 250. szám.

Telefon 250. szám. 1209

Költözők figyelmébe!

Van szerencsém a tisztelt költözők közönség figyelmét felhívni, hosszú évek óta fennálló költöztetési vállalatomra. Elvállalok teljes garancia mellett helyi és vidéki átköltöztetést, nyitott és teljesen új, feltétlenül tiszta, belül kárpitozott 6, 8 és 10 méter hosszú paten-tirozott sárt butorszállító kocsijaimmal. Tisztelettel:

Eliás Lipót Fia butorszállító Arad, Deák Ferenc-utca 36. sz.

Tudomására adta az elnök a bizottságnak, hogy a város által vásárolt húst a közönség megkedvelte, nagyon dicséri és valósággal elkapkodja, míg más városokban a hús fogyasztás esik. A városi hús eladásából az iparosoknak igen tisztességes hasznuk van, úgy, hogy ha a tehének elfognak és a tinók vágására kerül a sor, az árakat *le is fogják szállítani*. Az ármegállapító-bizottság elég bőkezű volt és most kitűnik, hogy a kedvező viszonyok folytán az állatok nem vesztenek súlyukból hét százalékot; mint azt hitték. A sertések átvétele is megoldódik — mondotta az elnök — mert a hentesek kijelentették, hogy az esetre, ha a földművelésügyi miniszter megengedi, hogy a város június hó végéig hívasson le részletekben sertéseket, akkor őket fokozatosan megvásárolják és kimérik.

A legörvendesebb jelentést kapta a bizottság a detail élelmiszer üzlet részéről is. A közönség minden cikket igen nagy tömegekben vásárolja és az üzletnek bőven van raktáron mindenből. Különösen keresett cikk a csereszir, amelyből ismét nagyobb rendelést tett a város.

Sponner Adolf üzletvezető kimutatása szerint március 8-ától április 15-kéig 30698 koronát forgalmazott.

Tehát Adler Andor elvesztette most már a második fogadását is — jelentette ki nevetve Lócs helyettes polgármester.

Ezt ünnepélyesen tudomására kell adni — indítványozta Maresch Gyula — Adler Andor, mint ismeretes, a februári közgyűlésén, mikor a törvényhatóság az élelmiszer üzlet felállítását tárgyalta, kijelentette, hogy bármilyen jótékony célra 500 koronát ad, ha a város júliusig harmincezer koronát forgalmaz az üzletben és 300 koronát ajánl fel, ha be tudja kellő mennyiségben szerezni azokat az élelmi szereket, amelyekre az említett közgyűlési napon már ajánlatot kapott. Mindkét feltétel megvalósult.

Szó volt arról is a bizottság ülésén, hogy a piaci viszonyok nem jók. A vármegye területén sok községben megakadályozták, hogy a lakosság az aradi piacra élelmiszert hozzon be, sőt Temesmegyében a kormánybiztos ilyen rendeletet ki is adott. Az ujaradiak pedig amiatt panaszkodnak, részint hogy az oda átjövő és élelmiszert vásárló aradiakat a helyi hatóság megakadályozza, sőt meg is bünteti, máriszt pedig, hogy az aradi piacon ismét életbe lépett az elővásárlási tilalom. Az elnök kijelentette, hogy ez utóbbiról neki tudomása nincs és fel sem tételezhető az aradi rendőrségről, hogy az aradi közönség élelmiszerét megnehezítene, az első panaszra vonatkozólag pedig az a megjegyzése, hogy a helyi hatóságoknak kiviteli tilalom kimondásához joguk nincs.

Fog-Krém

KALODONT

70 Fillér

1880

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szombat, 1915. évi április 17-én:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Zeuzsi kisasszony.

Operetta 3 felvonásban.

Kezdete este 7,30 órakor.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Miért olvassa előszeretettel a közönség az Aradi Közlöny-t?

Mert:

Az Aradi Közlöny

ma Magyarország legelterjedtebb, legértelmesebb és legkedveltebb vidéki napilapja, mely a háború alatt is a közönség fokozottabb igényeit tartotta szem előtt és nem szállította le szövegrészének terjedelmét és ma is a régi nagyságban jelenik meg.

Az Aradi Közlöny

a világháború eseményeiről mindenkor a legalaposabb és a legfrissebb tudósításokban számol be. Közleményeinek eredetisége és érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén is legolvasottabb napilap.

Az Aradi Közlöny

mindenhová közeti há olvasóját.

Az Aradi Közlöny előfizetési árai:

Helyben:	Vidéken:
Egy óra 2 K — f.	Egy óra 2 K 40 f.
1/4 évre 6 K — f.	1/4 évre 7 K — f.

Költözők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít

Koch Dániel

Arad Deák Ferenc-utca 42 sz.

Carfiol, kelkáposzta,

fejes saláta, paraj, vajretek, articsóka stb. vegyesen 5 kg.-os postacsomagokban bérmentve a legolcsóbb napi ár mellett körülbelül 3—4 kor. Nagyan levélileg. Később cukorborsó, spárga, paradicsom, cseresznye stb. szállít

T. Beilschmidt Gärtnerrei

Triest.

1875

Sürgönyelm: Beilschmidt Triest.

Grünberger R.

E
L
Ö
N
Y
O
M
D
A

Arad, Atzél Péter-u. 3., I. em.

Millió
ember használja

Költöges

rekedtség, hurut, elnyálkásodás torkhurut, fullasztó és gőrosos köhögés ellen a

Kaiser-féle mellpasztillát

3 „Fenyőjegygyel”

6050 bizonyítottan orvosoktól és magánemberek elismerésével a legjobb ajánlás a biztos sikerre és közkedvelésre. — Egyetlen hasonló készítmény sem tud ilyen hatást elérni. Különösen kellemes és ízletes cukorka. — 20, 40 és 60 filléres-dobozban.

Kapható: Szokolay Sándor, Hajós Arad, Guteri Fildes Kelemen, Breuer Fülöp, Ring Lajos, Rozsnyai Mátyás, Vojtek Kálmán, Krebs Géza, Berger Gyula, Vajdits György, Kéhs Vilmos, Götz Károly, Bernát János, Kárpáti János gyógyszerárban, Vojtek és Weisz Ágoston, Házsi Nester Ágoston, Török A. és Társa „Angyal” drogeria Arad, Stodolai Dezso gyógyszerár, Ujvárad, Zombory János gyógyszerár, Ujzentanna, Adler Lajos Gyula gyógyszerár M. Pécska, Ora Rozsó Pankola, Telfert Károly gyógyszerár, Elek Krausz Elemér gyógyszerár Glogovás, Salgmondovics Géza Iris gyógyszerár Lippa, Székely Zoltán gyógyszerár Csereván, Bauer Károly gyógyszerár Kertemes, Rozsnyai János gyz. M. Pécska.

1915. ÁPRILIS 10.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterelnök 1118. és 1114-1915. sz. a. rendeletét alapján 1915. évi április hó 10. napján érvényesül, a fenzalomban lévő hirteljelek és közpénzek maximális árt 100 kilogrammértékűt a következőkben állapítjuk meg:

1. Buzából előállított finom típusú liszt 78.40
 2. Pénztár
 - a) 50% buza, 50% árpabuzából 52.92
 - b) 50% buza, 50% tengeri búzából 58.94
 3. Kenyértiszt
 - a) 30% buza, 70% tengeri búzából 48.50
 - b) 30% buza, 70% tengeri búzából 46.40
 4. Egyminőségű búzaliszt 46.40
 5. Tiszta árpaliszt 41.42
 6. Tiszta rozsliszt 41.76
 7. Tiszta tengeri liszt 48.50
 8. Buza-, rozsa-, árpa-, korpap 17—
 9. Tengeri korpap 10—
- Arad, 1915. április 10.

A városi tanács.

Az újonnan életbe lépett polgári perrendtartás folytán szükséges

ügyvédi és birósági nyomtatványok

kaphatók az

Aradi Nyomda Részvénytársaság nyomdájában,
József főherceg-ut 22. szám.
(Bejárat a Kossuth-szoborral szemben.)

2762—1915. pm.

Hirdetmény.

A Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság az országos Hadsegélyező Bizottság tagjai közreműködésével a háborúba vonultak családjára részére kölcsönösségi alapon hadi biztosító pénztárt létesített.

Ez a hadi pénztár nyereszke-dés kizárásával alkotott, tisztán altruisztikus, jóléti intézmény, melynek lényege abban áll, hogy az itthonmaradt hitves, szálló, testvér, barát, munkaadó vagy bárki más beiratja a hadbavonult egyént a hadi pénztárba és a háború után a tagsági járulékokból befolyó összes befizetések fel lesznek osztva az elhalt tagok hátramaradtjával között.

Egytagsági rész és járulék 5 korona, egy-egy hadbavonult egyén több 5 koronás részzel és legfeljebb 80 részzel tehát összesen 150 koronával vehet részt a pénztárban.

Ez az elhalálozás nem lesz nagyobb, mint a multban lefolyt nagy háborúk halálozás aránya, akkor minden egyes 5 koronás befizetésre valószínűleg 125 korona

tételt pld. 50 korona befizetésre 1250 korona fog esni.

Felhívom a város közönségének, a gyár iparosok, kereskedelmi vállalatok és a gazdaságosság figyelmét ezen jótékony célú intézményre, mely már eleve biztosítja, hogy a háborúban elesett hősök családjai a háború befejeztével a nyomortól megóva legyenek.

Mindenemű felvilágosítással a Hungária hadi biztosító pénztár ügyeit vezető Hungária Általános Biztosító Részvénytársaság igazgatósága (Budapest, VII. Károly-körút 3. sz.) készséggel szolgál.

Arad, 1915. április 9-én.

Varjassy polgármester.

Kalmár József villanyzerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz. Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözők figyelmébe: villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefont berendezéseket s minden szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktéren tart:

villanyos csillárokat, villanyos főzédényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindenemű villanyos cikkeket.

1915—1915.

Hirdetmény

Közhírré tesszük, hogy a szőlő-ültési igazolványok nemcsak buzára, rozára, árpára, tengerire, burgonyára, valamint az ezekből előállított lisztre és rizslisztre, hanem a gabonafélékből előállított egyéb élelményekre, malomtermékekre (darára, korpára) is beszerzendő.

Arad, 1915. évi április hó 10.

A városi tanács.

7598—1915. kh.

Hirdetmény.

A m. kir. Ministerium 1058—1915. M. E. sz. rendeletével elrendelte a rézgalic és peronaspóra viticola vagy más növényi gombabetegség ellen egyéb részartalmu védekezőszerek készletének bejelentését.

Bejelentés alá esik minden meglévő készlet, akár eladatlanul, akár eladva legyen bárkinek birtokában. — Bejelentendőek lesznek azon készletek is, melyek majd csak ezután fognak augusztus hó végéig előállítani.

Nem esik bejelentés alá az a készlet, melyet birtokosa saját szőlőjében, kertészetében, mezőgazdaságában, vagy saját ipari üzemében való felhasználás céljából már beszerzett és tényleg át is vett.

A bejelentés közvetlenül a m. kir. Központi Statisztikai hivatalhoz (Budapest, Heltai Ferenc-u. 5 sz.) küldendő be az előírt bejelentő lapokon. — Ezen bejelentő lapok a kapitányi hivatal iparügyi osztályánál kaphatók.

A bejelentést a jelen hirdetés megjelenése után haladéktalanul kell megtenni.

A később előállítandó anyagok havonként kétszer, minden hónap 1-én és 16-án jelentendők be.

A bejelentésre kötelezetteknek pontos raktárkönyvet kell vezetni, melyből a készlet változása bármikor megállapítható legyen.

Az ezen rendelet ellen vétők az 1914. évi L. t.-c. 9 §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 kor.-ig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntetve lenni.

Arad, 1915. április 10.

Green kapitány.

Községek előjáróságainak, Vörös Kereszteknek, Kereskedőknek ajánlok nyírségi

Rózsa burgonyát

garantált szállítási kötelezettséggel

Kalmár Endre

terményüzlete ARAD, Asztalos Sándor-utca és Chorin Aron-utca sarok. —: Telefon 670.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban cselekesznek, ha gyermeküknek átlátszó, kellemes ízű, mindig friss: Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos. Egy üveg utasítással ára 2 korona.

Hajfestő

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszébb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni,

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Sápkóros leányok, vérszegény asszonyok,

páratlan sikerrel használják a

Ferratol Vastáplikör. 171

El rendkívül kellemes édes ízű folyadék a legideálisabb erősítő szer; orvosilag ajánlva vérszegénység, sápadtság és általános gyengeség eseteiben. Ara 1/2 literes üvegnek utasítással 3 kor.

Szőrvesztő-Depillor. El kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt aró, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszerárában

ARAD, Andrásy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

„PENSIO EXQUISITE”
VILLA IRENEA
VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a-festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha. Gyönyörű fekvésnél fogva üdülést kívánó tisztelt részére különösen alkalmas.

Apró hirdetések.

Miként lehet az apróhirdetést feladni?

1. A hirdető teljes címének feltüntetésével.

2. Jelige alatt.

3. Oly értelemben, hogy a hirdető címét csak a kiadóhivatalban lehet megtudni.

A legalkalmasabb — amennyiben akadályba nem tüközik — az első mód, mert a címnek a lapban való közlése mellett gyorsabban lehet az ügyet elintézni.

A cím utáni tudakozódás idővesztéssel jár.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

ELLÁTÁS.

Teljes ellátásra

két leánykám részére szállást keresek május 1-e, a tanév végéig, hol zongora is van a házban. Ajánlatok „Ellátás” jeligére a kiadóhivatalba küldendők. 1896

ALKALMAZÁST NYER.

Egy szolid házas leány elárútonőnek feivételik Wild Ferenc cukrászdában. 1404

Pénztárnoknőnek

uri családból való leány felvétetik Vojtek és Weisz drogueriájába. 1897

ALKALMAZÁST KERES.

Fiatallány,

ki a román nyelvet is bírja, vegyeskereskedésbe vagy üzletbe kiszolgálónőnek ajánlik. Cím a kiadóhivatalban. 1895

Fiatall borbély-segéd

jó munkás, asonnall belépésre alkalmazást keres. Zsirai, Téli-utca 4. sz. 1399

Fiatall perfekt főzőnő

ajánlkozik nagy uri házhoz. Vidékre is elmegy. Cím a kiadóhivatalban. 1400

KIADÓ LAKÁS.

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnaira kiadók. Bővebbet a házmesternél.

Első emeleti

utcai lakás egy szoba alkövvel előszoba, udvari szoba, fürdőszoba, május 1-re kiadó. Szabadság-tér 5-6. sz. 991

Kiadó

Asztalos S.-u. 2-3. sz. alatt 2 utcai, 1 udvari, hálófülke és fürdőszobából álló II. emeleti lakás a szűkös mellékhelyiségekkel, azonnaira, vagy 1915. május 1-re. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Egy 4 szoba

és mellékhelyiségekből álló magányos ház elköltözés miatt kiadó. Botond-u. 10. sz. 1406

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely irodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, május 1-re kiadó.

LAKÁST KERESNEK.

Külön bejárattal,

modern berendezésű, katonatiszteknek alkalmas szobák a belváros területén kerestetnek. Bejelentések a Fehér Kereszt szálloda irodájába kéretnek. 1381

ÜZLETEK.

Élénk forgalmu helyen.

a Kossuth- és Batthyány-utca sarkán, bármilyen célra alkalmas üzlethelyiség lakással, vagy anélkül, esetleg fűszerüzletberendezéssel együtt kiadó. Bővebbet Weisz és Rosenberg borkereskedésében, Andrassy-tér 3. 1402

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Egy tárosás borona

eladó. Megtekinthető Kossuth-u. 49. szám. 1382

Papírszalvéta

1000 arb. 5 koronáért kapható Pichler Sándor papirkereskedésében, Szabadság-tér. 781

Valódi

nyitni homoki rózsaburgonya 50 kgmon felüli tetszésszerűt mennyiségben kapható Rubinstein Mór cégnél Arad, Weltzer János-utca Minorita-palota. 1874

Eladó

2 ágy ruganyos madracca és egy hálószobai szeszlon. Karolina-utca 3-4. sz. 1408

Egy pár

44 es vízmentes hadi kakkancs olcsón eladó. Szabadság-tér 9, Szabó. 1405

7995—1915. kh.

Hirdetmény.

A mozgósítás folytán bevonultak gyámolt nélkül maradt családjaiknak segélyezése tárgyában kiadott 100000—1914. P. M. utasítás 19. §. és a 130.000—1914. P. M. rendelet 23. §. értelmében ha a hadbavonult elesik, eltűnik, vagy katonai szolgálat alatt szerzett betegségben meghal, a család által élvezett államssegély és a megállapítandó vagy már megállapított katonai ellátás (özvegyi nyugdíj és nevelési járulék) között mutatkozó különbséget — természetesen csak akkor, ha az államssegély a katonai ellátás összegét meghaladja, a hadbavonult elesése, halála, illetve eltűnésétől számított 6. hónapig tartólag kiegészíthető.

A m. kir. honvédelmi minisz-

ter ur 45.500/1915—24. számú rendeletével az államssegélyt élvezett fent említett családok megélhetésének biztosítása érdekében szabályozza a közigazgatási hatóságok eljárását arra az esetre, ha a hadbavonult családfenntartó elesett, eltűnt vagy meghalt és a katonai ellátás hat hónapi határidőn belül folyósítva nem lett volna, illetve ezen ellátás a család megélhetését kellőképpen nem biztosítaná.

Felhívom tehát a harctéren elesett, eltűnt, vagy pedig a katonai szolgálat alatt szerzett betegségben elhaltaknak hozzátartozóit, kik Aradon tartózkodnak és államssegélyre jogosultak, hogy segélyre való igényük bejelentése végett a kapitányi hivatalnál jelentkezzenek.

Arad, 1915. április 14.

Green Nándor
főkapitány.

Uj lóhus mészárszék.

F. hó 15-én a Forray-utca 8. szám (Zurek Károly hentes volt üzletében)

lóhus mészárszék

nyitottam, melyre felhívom az igen tisztelt fogyasztó közönség becses figyelmét és pártfogását kérve

1408

Kiváló tisztelettel

Kohn Ignác

lómészáros.

Vágásra való lovakat veszek. Telefon 756.

240—915. g. sz.

Hirdetmény.

Felhívjuk a marhatartó gazdákat, hogy a legelőre kibocsájtandó marhákat, lovakat és juhokat f. hó 19-étől kezdve a) a Belváros, Sarkad, Erzsébetváros és Ujtelepen lakók a városi kamarási hivatalban, b) a Ségfa és Gájban lakók a gáji kapitánynál a legelőre bocsájtathatás céljából jelentsek be.

A legeltetési díj a beiratás alkalmával fizetendő.

Arad, 1915. évi április hó 12.

A gazdasági szék.

Hirdetmény.

a gazdasági munkás és cseléd-segély pénztár járulékaival. Felhívjuk az illetőket, hogy az összeírás befejezte után szolgálatba fogadott új cselédek a szolgálatba lépés napjától 15 nap alatt a cselédkönyv bemutatása mellett a városi adóhivatalnál annál inkább bejelentsek, mert baleset esetén csak oly cselédek után tarthat igényt a munkaadó a 8. §-ban biztosított segélyre, akiket szabályszerűen bejelentvén, a vonatkozó lajstromban előfordulnak. Mivel az érdekelt munkaadókat azzal értesítjük, hogy minden egyes gazdasági cseléd után évenként előre fizetendő 120 filléres hozzájárulási díjat a városi pénztárnál haladéktalanul befizessék, mert a segélypénztár csak akkor köteles a munkaadónak e címen felszámítható költségeket megtéríteni, ha az a cseléd, kit baleset ért, az összeírási lajstromban felvételre és utána a díj esedékességékor, vagy a baleset előtt legalább 80 nappal tényleg beíratva lett.

Arad, 1915. március hó 1.

A városi adóhivatal.

Pályázat.

Bevonulás folytán a tótváradi körjegyzőségben rendszeresített irnoki és dijnoki állás üresedésben van.

Irnokévi fizetése 1200 korona dijnok évi fizetése 1000 korona. Pályázhatnak férfiak és hölgyek, — előnyben részesülnek a jegyzői ügyekben gyakorlattal bírók.

Mindkét állás azonnal elfoglalandó.

Tomutia,
körjegyző.

1407

ad. 3789—1915. kh.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszterium 1100/915. M. E. sz. rendeletével elrendelte azon cink (horgany) készletek haladéktalan bejelentését, a melyek a 200 kg-ot meghaladják.

Ezen bejelentések hivatalon iparügyi osztályánál az egyéb fémek és ötvözetekre vonatkozó bejelentéssel egyidejűleg teendő meg, az ott kapható, irlapokon és pedig első ízben jelen hirdetmény közzhírá tétele után haladéktalanul, az 1915. évi március hó 31-én volt állapot szerint, azontul pedig minden hónap utolsó napján volt állapot szerint a rá következő hónap 8. adik napjáig.

Az ezen rendelet ellen vétők az 1914. L. t. cz. 9. §-a értelmében 2 hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak büntetettetni.

Arad, 1915. április 10.

Green
főkapitány.

Veszek és eladok:

**burgonyát,
babot,
szalonnát,
zsirt,
tarhonyát,
szappant**

1297

waggontételeként és más-

esánként.

Kalmár Endre
Asztalos és Chorin-u. sarok.